

اثر N_2O در تشدید هیپرکاربی ناشی از جذب گاز CO_2

در حین لپاراسکوپی

دکتر سیمین آتش خوبی^۱

چکیده

زمینه و هدف: امروزه جراحی بوسیله لپاروسکوپ به دلیل کاستن از عوارض بعد از عمل، توسعه روزافزونی دارد. در اثر دمیدن گاز CO_2 به داخل حفره صفاق در حین لپاروسکوپی و به علت جذب سیستمیک آن، هیپرکاربی ایجاد می‌شود. کاربرد N_2O در حین نگهداری بیهوشی این بیماران به علت اثرات افزایش حجم پنوموپریتوان موجود ممکن است به تشدید هیپرکاربی منجر شود. این مطالعه جهت بررسی اثر گاز N_2O در تشدید هیپرکاربی و اثرات قلبی عروقی آن حین لپاروسکوپی انجام گردید.

روش کار: در این مطالعه بالینی یک سو کور تعداد ۶۰ بیمار با وضعیت فیزیکی I و II درجه بندی ASA (American Society of Anesthesiology) بطور تصادفی در دو گروه ۳۰ نفری تحت لپاروسکوپی تشخیصی سرپایی به علت نازایی قرار گرفتند. در تمام بیماران بیهوشی عمومی با لوله گذاری داخل تراشه انجام شد. روش بیهوشی و نحوه ونتیلاسیون در تمام بیماران یکسان بود، بجز اینکه در گروه مقایسه طی نگهداری بیهوشی N_2O تجویز نشد و در گروه تجربی N_2O در نظر گرفته شد. متغیرهای مورد مطالعه در زمان های پیش‌بینی شده سنجش و ثبت گردید و در انتها نتایج با آزمون های آماری t student و مجذور کای و با استفاده از نرم افزار EPI-5 تحلیل شد.

یافته ها: بیماران دو گروه از نظر داده های دمو گرافیک، متغیرهای همودینامیک (تعداد ضربان قلب، فشار متوسط شریانی و تغییرات الکتروکاردیوگرام)، درصد اشباع اکسیژن شریانی و مصرف داروی ضد درد اضافی تفاوت معنی دار نداشتند. مقایسه فشار CO_2 انتهای بازدمی (Etco₂) بیماران دو گروه نشان داد که در گروه با مصرف N_2O افزایش Etco₂ وجود دارد ($P=0.02$).

نتیجه گیری: با توجه به اختلاف قابل توجه بین دو گروه در تشدید هیپرکاربی حین عمل (هر چند که در این مطالعه با اثرات همودینامیکی همراه نبوده است)، توصیه می گردد که در بیهوشی جهت اعمال جراحی لپاروسکوپیک از N_2O استفاده نشود.

واژه های کلیدی: جراحی لپاروسکوپیک، هیپرکاربی، N_2O